

СССР-эй арбан нэгэгдэх зарлалай Верховно Советэй гурбэгдэху сесси

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь депутат М.С.ГОРБАЧЕВОЙ хэлэн элидхэл

Хүний хооронд конференци дорхонд... тухай тэрнэинь 1-дэхи, дээр мүнөөн ноуруудтай.

болон Варшавска Догово-рой оронудай хүтэлбэри-лгэдэй уулзалга энэн тухай тодоор гэршлэнэ. Байдал ороо хэсүү бай-наар гэжэ Прагада болон уулзалгада хэбаагдашад он-солон тэмдэглэжэ. Тэрнэинэ хайжаруулхын түбэ тэмдэглэжэ үргэлжлөөр, гэбэш энэ тэмдэглэжэ абуулга эрх байдал хайжирба гэжэ бүри мүнөө уулзалга хадаа эб найрамдал тогтооха зорилгоор бидэнэ үрхэ улаан сэрлэ харалгадан, нягтаар тааралдуулагдан дах хамтын хүсэлл орол-долгын нэгэ шухала шатань болон.

Хэр талын аша түһын хар-раада абтаа хаань, үгээс ойг-лоомжо болохо. Замбуулин-нэй эбсэг байгуула гэлэн америкн талын үзд нэтрүү эрмэлзэлхын гансал үрэ дун-тай байха: энэнэнэ боложо, яадна эбсэгүүднэ үрдиэдэн бүтээлгэе болноула эрга боло-жомо саргагдаа байна. Имэс дун бүхэ дэлхэйн арадуудай, тэрэ тоодо, би эгнээ-рээ, америкн эрэдэйшэе үр-мэньсэ тон эхээр хухалха бэ-лэ.

Ядерна дайнай аюулые эрнд уларуулха, тигээд нүүрэлхэн тэрнэинэ гүйсэд зайсуулаха бодото арга боломжо мүнөө би биолохой. Энэинэе хэ-рэгээгүй наа, шоро мууа алдуу болохо. СОИ тухай Же-невээд хэлэгдэнэн үгэнүүд америкн талын нүүрэлхэн үгэнэ бэшэ гэжэ бидэ найда-набди.

Ядерна ба замбуулинэй бүү эбсэгүүд тушаа. Женевадэй хэвэрлэлгүүднэ хоёр оро-ной хоорондо аявар хардаа үгээс ойглогсоной үндэ-хээр абуулга, эд хоорондоо шамдуула даалгагары манай делегацинуудта үгэснэ Прези-дент Реган бидэ хоёр хэлсэ-лэн байнабди, тигээ энэ асуудалын яадна бүү эбсэгүүднэ гүүднэ хороологой хамтаруу-лин шиндэхэ, замбуулинэй дайндаа оуу зэсүүднэ гэр-галгыгэ зайсуулан сараха шухала гэжэ хоёр талонха дээдэ тушаалта хүтэлбэри-лгэдэ баталан байгаа. Имэ-гал энэинэе туйлхэе Совет-скэ Союз оролдохо юм, Имэ-гал энэинэе бэлүүлхынэ Америкнэй холбоото Союз-дэ үрэнэ урэнэ байнабди. Хамтаараа абтаан уялгаа бодото дээ-рэй бэлүүлбэл, бидэ бүхэ дэлхэйн арадуудай этгилэ най-далые харюулабди. [Улаан үргэлжлэн алга ташалга].

Саволей, эрдэм, техникн, нийтин түрүү ухаан бодолой талаар дэлхэйд айхатар эхэ-нэ үгэлэн Европо мүнөө үеын уласоорондын байда-лай ороо шухала асуудал-нуудые шиндэхэгдэ жэшэе харуула агатай гэжэ тоо-лонобди. Энэнэй үндэсэ һуу-ри арбан жэлэй урда тээ Хельсинкид табигдаа һэн, Ма-най гүнзэгэ сэдхэлхэ этгилэ найданан өһоор, эссэл эссэтэ Европодох байдалы бүтэмжэтэй һайн түргэлтөө бүхэ дэлхэй, тэр тоодо Хо-лбоото Штадуушэе ашг үрэ абата байна. Эхэ гасалан зо-лоон үзэлэн Европо түбидэ шахардуу шана байдалые һу-ларуулхын политикнэй гол өһо-нуудай эрэмтэйгээр бэхжүү-лгэдхэн, үнгэрлэн сагай ээр-хэшээр түбэгүүдэй, һуулай жэлүүдэй хөмөрлөгүүдэй доонүдэй хөдөлгөөнүүдэй гатагалдан давалдагын тула бидэ худалдаа байгаабди, са-вадаашэ худалдабди.

Эндэ худалдаа наймаанай-экономическа холбоо барисаан тухай олонсон хэлэньсэ хүс-нээд, Баруун олон оронуну-дай аралжа наймаанай бү-лэгөөрхид бидэнэрэй бүри үргэн эхэ экономическа хар-исаа тогтоохы хүсэнэ. Энэнэ тухай, үргэн хэмжээнэй харил-саа тогтоогодо, хэмын эхэ проектуудые бэлүүлхэ эхил-сээр болн байһан тухай хө-рлөдөнүүднэ эдэ бүлөгөөрхидэй тон нүүлөө эхэлэй тү-лөөлгөшдөө дуулаа һэм. Хэн нэгэ хэлсэхэ, нүүгөө-дэгэ хөдидол ушеруулаа этгилэ найдалтайгаар имэс хар-илсаа хоолоосө хилээрлэдэ гэл-хэн хэдэлгэ гаргадг политик-ческэ ажал абуулгад, миннэ һанахада, тон бодолой юмэ хэнэ гэшэ. Имэс политикэ хаа үрэггүй байһана үнэ хада харуулаа бшуу. Хуудалда най-маан болон эрдэм-техникн харилсаанай, үгээс ойглогсо-лхын, этгил найдалтай бодото үндэсэ һуури бэхжүүлхэ орол-донүүднэ гаргаа һаа, һу-раггүй ашатай тухатай байха һэн.

Европодо, бусад түбүнүүдэ бата бэ найрамад хангалын, арадуудай хоорондо харилсаа холбоо тогтоохы түлөө тэм-дэглэсэ савадаашэ бидэ Вар-шавска Договоор ородог манай союзнигүүдтай, социали-хэни нэгдэлтэ бүхэ оронуну-дэй хамтада ажаллаа абуулха-ла. Ямарышэ ушар байдалда Варшавска догосотой хэбаа-даагүй байдалда анхарлаа хамтаруулхын аажма шадхаа-гүй. Эрдэм-техникн дэбэл-гэлий, социаль-экономическа хэржэлтэе худалдаха зорил-готосор СЭВ-эй оршондо тэдэр бүхэ хүсэлл оролдог-онүүдэ улам эрэмтэйгээр нэгдүүлхэ байна.

ТАЛААН БАЙДАЛАЙ, ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ АША ТУШАДА

Экиннинэ нүүднэе охино нурталгэ, гээд бэйгэдэнхэ. Хуулин бусад актуудта оруулагдаа зери-нал хубилтанууд тухай хуули-нэ проектын онсо таланууды-е үгэ хэлэгшэ тодорхойлох.

Манай нийтин ажабайдалтай тон шухала хубине гуримшуу-лан хуулине нарижуулан паж-жаруула гэжэ социаль-но-экономическа хүгжэлтэе эр-шээлхэн болон манай орондо коммунис байгуулхын хараа шэглэлүүднэ анхаралда аон, эрэдэй гэгээрэлэе савадан хэргөөхэ талаар Коммунист партинын ба Совет гүрэнэй хар-валхан хэмжээнүүднэ бодото дээрэнэ бэлүүлхэ хэрэгтэ ба-та бэхэ хуулиа үндэлэн боло-жы үгэнэ гээд депутат Крацовэ үгэнгөө түгээхэдэ мэдүүлэ.

Национальностунуудай Со-ведэй арадай гэгээрэлэй болон соёлтой талаар коммиссин тү-рүүлгүшэ П. Н. Федосеев ССР-эй Верховно Советэй пе-латануудай эрэдэй гэгээрэлэй болон соёлтой, хуулида хубил-галта оруулалгын коммиссину-удай үгэнгөө нэмэлтэ элхлэдэ хэжэ, юрэнхэ эрдэмэй болон мэргэжид олгодог һуругуудын реформин гол шэглэлүүднэ тааралдуулан, ССР-эй ба со-циаль республикануудай ара-дай гэгээрэл тухай хуулида ба ССР-эй хуулин бусад акти-нуудта хубилтанууднэ оруула тухай хэлбэ. Ороной урда мүнөө табигдаа байһан орошье, олон аянзыншэ зор-илгонуудые бэлүүлхэ эрхэе хүнэй зохион байгуулы шадбартыг эдбхижүүлгээтэй, олоонитын зохиохы шадбартыг хүгжөөхэ шэнэ замуудые бэд-

рэлгээтэй, социалис байгуула-лын доголдон бүхэ хүсэ шад-лэе дээлхэгээтэй парти эхэ-лэ холбоно гээд тэрэ хэлэ. Энэл зорилгоор юрэнхэ эр-мэй болон мэргэжид олгодог һуругуудын реформо бэлүү-лгэдэ байна.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Асуудалые батал-ха тухай Асуудалар ССР-эй Верховно Советэй Президи-умай секретарь Т. Н. Ментши-швилэй элхлэдэ хэлбэ. Тус элид-хэлээр зохио тогтоолнууд бол-лон хуулинуудые депутатууд баталан аббаа.

Женевад болон совет-америкн дээдэ тушаалтад уулзалгын дүнгүүд тухай болон уласоорондын байдал тухай асуудалар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, ССР-эй Верховно Советэй Президи-умай гэршүүн М. С. Горбачев элхлэдэ хэлэ.

Украинин Компартиин ЦК-гай нэгдэхи секретарь В. В. Щер-биничэй элхлэдэ зүбшэн хэлсэл-гэ хэлэ, совет-америкн элп-тэ депутат Н. Н. Слюньков хэлэ. Ушар тимхээс амгалан бай-дал ямар сэнэйгээр хонг-данба гэжэ республикнэй ажал-шад мүнэ тэ тон һайн мэдэжэ байна. Женевад болон хо-рлөдөнүүд дээрэ совет деле-гацин ажал абуулгые һай-шаха гэлэн дурвалд үгэ хэл-сэлдэ Белоруссин ажалшадай үгэнгөө оруула.

Совет хүнүүд Женевад бо-лоон хөөрлөдөнүүдтэ тон эхэ анхарлаа хандуула бай-гаа гээд Кемеровскэ облас-т депутат П. М. Стаховс хэлбэ. Эндэ манай гэдэдын гададын политикэ ленинскэ хэн комплексно программа гаргаша бага болгохотойгоо хамта үлгэлдэршин ашг үрэнэ дээлхэгээтэй зорилгы амжал-татгайгаар шиндэхэ арга ол-гоно. Эхэ оронингоой шэнэ шадлэе бэхжүүлгэдэ хуви-наа оруула зорилго хадаа гөрдод ажаллаа коллективнүү-дэй КПСС-эй XXVII съездын урдахы ажал абуулгын гол удахы болнохой.

Шэнэн «Моя малютка» Марикан гэжээ түүхэнэ нэгэ хэлэг соёлой байшангай уран хайханай хүтлэбэрлэгшээ Юри Костин уран гоёор уншаа. Энэ байшангай эхэнэрдууштай ансамбль «Карлын (Кюхельбекер) поли» гэсэн дуугаар уран зохиолын амаршлага, мүн хурагшадтай «Сувенир» гэгээн ансамбль

УРАН ЗОХЁОЛШЫН ОЙН БАЯР

Бургеманай соёлой ордон соёлой нийгэмлэг элдэб үзэлшүүр үндэрлэгдэж байдаг гэжээ. Зүгээр хааян үнэргэгдэн энэ үдэш үдийн таллаа бусадна тэд ондоо байгаа. Тимизээ зал соо хүнүүд урда урдынхиюу олоо суглараа.

Бургеманай соёлой ордон соёлой нийгэмлэг элдэб үзэлшүүр үндэрлэгдэж байдаг гэжээ. Зүгээр хааян үнэргэгдэн энэ үдэш үдийн таллаа бусадна тэд ондоо байгаа. Тимизээ зал соо хүнүүд урда урдынхиюу олоо суглараа.

Уран зохиолын амаршлага, мүн хурагшадтай «Сувенир» гэгээн ансамбль хүжээтэ амаршлага бэлэглээ. Искусствын хургуулийн бүлэг хэтэршэд бурхад хатар үнэсэхдөө Карл Марксн нэрэмжээтэ холхотой хонихон С. Гармаева «Амаршалгин дуураа хайхан хоолойгоор таталуулаа».

«БАЙГАЛ» ЮУ ТОЛИЛООБ?

«Байгал» журналы 5-дахи бурхад номер барлагдана, уншагшадта элбэгдэбээ. А. Бадасвай «Эхэнэрэй хуун гайлан» гэжэн номээр энэ номер нэгдэлэн байна. Эсэгэ оролоо хамгаалсын Аргуу-гэжэ гайдта үеын хани хүндээ өлдэжээ, бүхэ нааараа тэдэнээ худалда ганаараа ялбан эхэнэрнүүдэй хуун заяан тухай пост домоглоно.

Долоон шүлэг уншагшадтай анхаралда дурдахгайлан байна. Илангаяа «Мини хулэг найам хүлээ...», «Захаамин», «Гэрээ ханахадаа» гэжэн шүлэгүүдэйн хонирхолой.

«Байгал» журналы ээлжээтэ «Харасгай» С. Цырендоржиевын үзүүлэгдэ ээриуулһан «Солби», «Шалт», «Зэ хуучу», «Мархайнбай мэхэ», «Засагай хуучу» гэжэн расказууды ээйр уншагшадта дурдахгай.

ҮНДЭР ШАН

СССР-эй Министруудэй Советэй 1985 оной шатуудыю олгохо тухай СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолтой зохиолдо урлагч Х. Намсаревтай үнэмлэжэ гүрний бурхад драмн академичэ театрай байшангай проекте зохион байгэжэ тэрэнэй барилге хүтлэбэрлээн булг авториудта 5 мянган түүрхнэй мүнэн шан барюулха гэжэн шийдхээрэй манай Республикн Министруудэй Совет гэрбэбэ.

Ленинградтай В. Мухинагай нэрэмжээтэ уран зурагай-үйлэбэрлэлтэ училищине Елена Зоиховагай дүүргээ хэрхэше саг үнэрлөөгэй. Тинишье тэрэ хонирхолтой ялала одон бүтээл—дабтагдашгүй национальна шэйлээг тобелэн, наино, батигүүдэ урлага үрдлэн байна. Торгон бүд дээрэ тонон шэрээ урлага бүтээжэ байгууушын ХИ фестивалин үнэрлэбэрлэжэ байхала Ленинградта харуулагдаа. Хэдон бүтээлэ Франци, Эндэхаг, Монгол ороноудад «Ялалтын» байха.

ХҮН БА...

Агинууд болон загана барица дуратайшуулай Бүхэрсонин бүлгэмэй Буряадай республиканскаа олделени 1945 ондо эмхидхэгдэн түүхтэй. Түүрхиин жэлдэ гурбан мянган оюугшадтай байгаа ха, мүнөө тэдэнхэ тоо 19 мянга хүртээ үрлэн байна. Республикнмай 17 райондо бүлгэмэй олделениүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй мэдээлдэ спортна агнуурин мэдээхэй, загана барилгын хоёр баазы үтгэнхэй. Хэрин бүхэндэнь республиканскаа олделенидэ нэгэ миллион гектарнаа Улуу гээгэр имгалта агнууриса, хамта дээрээ 77 мянган гектар шахуу нуур сөөрүүндэ загана олзоборилгодо гэжэ даалгагдай байна. Энэ эхэ гээгэр дайдын манда дөөлгөгөдөн тула

ИИМЭ БҮЛГЭМ БИИ ЮМ

байгаалингаа баялитта эзэн ёшоор ханджаа, хуули буса жылаа гэгдэхэдэ тэмсэхэ жылаа хэлэ гэжэ бүлгэмэй гашуун боложо оролон хүн зондо ойлгуудгай.

Экологичэскэ үргэн эрдэм мэдээтэй агуушады хүмүүжүүлжэ манай бүлгэмэй шукалэ сорилгонуудай нэгэн болодог. Бүлгэмэй гашуун бололон Дэришлээтэй агуушад, мүн саалуу агуушадые ой тайга соо сахижа дүримөөр шалгалта үргэдэ. Тинишээ үеын үеешэ дамжажэ эрхэн агуушадтай ёшо замшалууд тухай залуушуудла үнэнэй агуушад хөөржээ үргэдэ, дүй дүршлөөрөө хубалгаг дайжа юм. Гэбэшы ой тайга соо унтаргадгайнуу түүдэгдүй, хандаргадгайнуу отологон залуу мэдэн, сооро буудалгайнуу тухай сонсохолууд ушарһаар, Агнэжа гараһан хүн имгалта гансаараа байгалтаа харилсана Бшуу Тэргэжэни хорих, тогтоого хүн хауундэ дэхэлсэжа «Банагуй». Тинишээ агуушанин ёш байгалтаа дуратай, тэрэнэй байлгита эзэн ёшоор ханджа Байхээр хүмүүшүүдэд гэжэ бид. Нэн түрүүн агуушанин хошхал тэрэнэй хилгэшаа болохо ёшотой гэжэ ойлгуудагбай.

Экологичэскэ үргэн эрдэм мэдээтэй агуушады хүмүүжүүлжэ манай бүлгэмэй шукалэ сорилгонуудай нэгэн болодог. Бүлгэмэй гашуун бололон Дэришлээтэй агуушад, мүн саалуу агуушадые ой тайга соо сахижа дүримөөр шалгалта үргэдэ. Тинишээ үеын үеешэ дамжажэ эрхэн агуушадтай ёшо замшалууд тухай залуушуудла үнэнэй агуушад хөөржээ үргэдэ, дүй дүршлөөрөө хубалгаг дайжа юм. Гэбэшы ой тайга соо унтаргадгайнуу түүдэгдүй, хандаргадгайнуу отологон залуу мэдэн, сооро буудалгайнуу тухай сонсохолууд ушарһаар, Агнэжа гараһан хүн имгалта гансаараа байгалтаа харилсана Бшуу Тэргэжэни хорих, тогтоого хүн хауундэ дэхэлсэжа «Банагуй». Тинишээ агуушанин ёш байгалтаа дуратай, тэрэнэй байлгита эзэн ёшоор ханджа Байхээр хүмүүшүүдэд гэжэ бид. Нэн түрүүн агуушанин хошхал тэрэнэй хилгэшаа болохо ёшотой гэжэ ойлгуудагбай.

СПОРТ ШАНГА ТУЛАЛДААН БОЛОБО

Урда үнэргэгдөнөн улс-хоорондын даамаар РСФСР-эй түрүү нуури ээлхын түүлөө нэмэл мурьсоон Улаан-Удэ хотодо дурбан үдэрэй түршад боложо дүрээбэ. Мурьсоондэ буюу «8 хүч суглараа», Эрхүү, Шэтэ, Братск, Якутск хотонуудтай айлшад эржэ, мурьсоондэ эдэй 9 помандэ табиа, Улаан-Удэ хотын гурбан командала гадна, Яруунын, Түхэнэй, Зэдэн, Бэцуүрэй, Кабанскын болон Хойто-Байгалай районудай эдир даалхал суглараа. «Энэ мурьсоон Эүүн Сибириин зондын түрүү нуури ээлхын мурьсоондэ адли удхатай болоо» гэжэ турнир айамад судья, РСФСР-эй катогорин судья Ф. А. Завелинский тэмдэглээ.

«Буряадай дунда даамаар Буряадай АССР-эй түрүү нуури ээлхын түүлөө нэмэл мурьсоон Улаан-Удэ хотодо дурбан үдэрэй түршад боложо дүрээбэ. Мурьсоондэ буюу «8 хүч суглараа», Эрхүү, Шэтэ, Братск, Якутск хотонуудтай айлшад эржэ, мурьсоондэ эдэй 9 помандэ табиа, Улаан-Удэ хотын гурбан командала гадна, Яруунын, Түхэнэй, Зэдэн, Бэцуүрэй, Кабанскын болон Хойто-Байгалай районудай эдир даалхал суглараа. «Энэ мурьсоон Эүүн Сибириин зондын түрүү нуури ээлхын мурьсоондэ адли удхатай болоо» гэжэ турнир айамад судья, РСФСР-эй катогорин судья Ф. А. Завелинский тэмдэглээ.

СПОРТЛОХУДАЙ ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

Спортлохуудай нөхрийн 24-да үнэргэгдэлэн 47-дох итиражай дүнгүүдэ Спортнаа лотерейн главно управлени согсолбо.

«9-ноо 6-ень тааха спортлодо: 709.563 билет орбо. Зургаан номер хэньше таабгай, табан номер (61 карточка), таашад—937 түрхиг, дурбан номер (2.140 карточка) тааһан хүнүүд — 29 түрхиг, гурбан номер (31.216 карточка) таашад 3 түрхиг хаба байна.

MANAY АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000
УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, редактора—2-68-08, ад. редактора 2-62-62, отв. секретаря—2-50-52, секретариат—2-66-76, отдель: партийной жизни—2-34-05, проаганды—2-56-23, промышлен. гостин и строитель. ства—2-61-50, сельскохо хозяйств—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры в школе—2-60-21, 2-57-63, информация—2-60-91, переводов—2-54-93, исем и селькоров—2-67-01, корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95, отв. дел. объявлений—2-65—54.

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТИОГРАФИЯ Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговле в Улан-Удэ ул. Ленина 55. Н.О.2614, Заказ № 276. Издательское 0468